

Otthon, Doboz községben

Hidvégi Julianna hivatásról, közösségről, értékekről

Egy település közösségi életének szervezettségét, milyenségét több tényező is meghatározza. Ide számít a korábbi évtizedek hagyománya, az idősök pozitív emlékezete, a jelenleg is aktív generációk kedvező tapasztalatai, sikerélményei. A közös célok megfogalmazása, az annak megvalósításához szövetkező társak összehozása, a cselekvések megtervezése bárki által kezdeményezhető, de jó ha van olyan segítő szervezet, vagy potentát személy, aki biztat, aki az időközben felmerülő akadályok átlépésén segít, akire az alakuló – működő közösség bármikor számíthat.

A Dobozai Közösségi Ház és Könyvtár igazgatója, Hidvégi Julianna munkatársaival már hosszú-hosszú ideje példamutatóan dolgozik településén, Békés megyében. Idén, augusztus 20-án átvethette a legmagasabb szakmai kitüntetést, a Bessenyei György-díjat.

Polyák Albert: *Szívből gratulálunk! Hogyan lettél próféta a saját faludban?*

Hidvégi Julianna: „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.” Mindig Tamási Áron szavai jutnak eszembe, amikor a szülőfalummal kapcsolatban kérdeznék. Hiszem, hogy

ha valaki valamit szívből szeret, akkor lehet a saját hazájában próféta. Szeretem az embereket, nagyon szeretem a települést, ahol élek. Világ életemben hazavágytam, itthon akartam tenni a dolgomat.

Konfliktusok árán

P. A.: *Hány év óta dolgozol itt?*

H. J.: 33 éve.

P. A.: *Ezek között voltak nehéz időszakok is, konfliktushelyzetek. Nem törtek le?*

H. J.: Azt gondolom sokat erősödtem, rengeteg tapasztalatot szereztem, amikor ezeket a helyzeteket átéltem. Rájöttem, ha valakik bántanak, azért teszik, mert félnek. Féltik a munkahelyüket, féltik azt a presztízst, ami körülveszi őket. Nem hitték el, hogy nem pályázok a polgármesteri székre, én csak dolgozni szeretnék a lehető legszeretetteljesebb légkörben, úgy, mint előtte is, függetlenül attól, hogy ki milyen vallású, ki melyik pártnak a tagja, ki milyen meggyőződésű ember. Nem tettem különbséget közöttük, és ezt rossz néven vették.

P. A.: *Úgy gondolod, hogy az a közösségi munka, amit te képviselsz*

itt a faluban, az egzisztenciákat sérthet?

H. J.: Egy közösségformáló erővel bíró intézmény és a benne dolgozók hatással vannak az itt élőkre. Nagyon jól tudják ezt azok is, akik féltik a pozíciójukat, és ha erre még alulról építkező demonstráció is szerveződik, akkor még inkább elmérgesedik a helyzet. Akik annak idején aláírást gyűjtöttek mellett, azoknak elmondtam, nem pártolom ezt a dolgot, mert nem ezt tartom megoldásnak. Ennek ellenére működött, és amikor több mint ezer aláírást összegyűjtöttek egy héten belül, az azért súlyos nyomást jelentett a hatalmukat féltőknek.

P. A.: *Ez biztatást ad az embernek, elismerést jelent munkájának.*

H. J.: Ennyi ember bizalmát, elismerését elnyerni nagyon megtisztelő. Minden embernek útja van. Az út rögös is, de egyenes is. Napról napra megerősödtem abban, hogy jó úton járok. Ez alatt az időszak alatt nagyon sokat tanultam, tapasztaltam az emberi természetről. Hála és köszönet mindenkinek, akikkel mindezt végigélhettem.

P. A.: *Az előbb említetted, hogy ezt a munkát szívvel, lélekkel megszeretettel lehet csak végezni. Ez sugárzik is belőled, a személyiségedből. Hol tanultad a szakmát?*

H. J.: Amikor '83-ban hazakerültem a tanítóképzőből, tanítani kezdtem egy kisiskolában – a cigánysor végében. Kaptam egy 21 fős elsős osztályt, 11 volt ebből cigány tanuló. Imádtam őket. Ráéreztek, ha bal lábbal keltem, rögtön tudták, hogyan nevetessenek meg. A tanítás mellett délutánonként szakköröket vezettem a művelődési házban. Akkor dívott – és ezt még a debreceni tanítóképzőből hoztam – az aerobikórület. Elkezdtem a fiatalokkal aerobikozni, ezen kívül tartottam színjátszó szakkört gyerekeknek. Soha nem felejttem el azt a két produkciót, amivel debütáltunk itt a faluban. Utána zenekedvelők klubját szerveztem, behoztuk a gyerekeket, ifjakat, énekeltünk, sokat szerepeltünk. Nemsokára néptáncoltam is. Ahogy ezeket az együttléteket szerveztem, a szakmát akkor, a gyakorlatban tanultam meg, jó kis tanulságok árán. Soha nem felejttem el, hogy azt mondták, vegyem tudomásul, nincs pótolhatatlan ember. Amikor a néptáncoktatónk azt mondta, hogy személyi okok miatt tovább nem marad, akkor rájöttem, van pótolhatatlan ember. Őt azóta sem tudtuk pótolni. A Békés Megyei Művelődési Központ nagyon sok szakmai rendezvényt szervezett, mindig részt vettem ezeken, szívtam magamba

a tapasztaltabb, gyakorló szakemberek tudását. Nagyon sokat tanultam, tapasztalatot cseréltünk, mert abban az időben sokkal többször voltunk együtt, mint mostanában. Egy-egy szakmai tábor alatt annyi, de annyi mindent tanultunk! Olyan módszertani segítség volt mindannyiunk számára, hogy az többet ért, mint egy tankönyv. A szakmával kapcsolatos elméleti ismereteimet szakkönyvekből és a Magyar Népművelők Egyesülete Vándorgyűlésein, a Szegedi Nyári Egyetem előadóit hallgatva gyarapíthattam. 1998-ban felsőfokú kulturális menedzser szakirányú végzettséget szereztem a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán. Akkor megpályáztam az igazgatói beosztást, és azóta igazgató vagyok. Egy év kihagyással, mivelhogy a politikai élet közbeszólt. 2002 szeptemberétől 2003. augusztus 31-ig egy másik hölgy jött ide igazgatónak. Ez volt egy újabb tanulási időszak, rengeteg tapasztalattal.

P. A.: *Akkor is itt dolgoztál, csak nem igazgatóként?*

H. J.: Így van, akkor is itt dolgoztam. Eszembe sem jutott, hogy elmenjek. Próbáljuk ki, így voltunk vele. Még inkább összekovácsolta a csapatot. Olyan boldogság volt, amikor azt mondta az új igazgató, hogy le a kalappal előttetek!

Amikor ő idekerült az első nagy rendezvényünk a szüreti mulatság volt, és rettegett, hogy majd itt mi lesz. És úgy megszerveztük, hogy szenzációs rendezvény lett belőle, amit ő is nagyon élvezett. Onnantól kezdve bízott abban, hogy azért, mert ő van itt, mi nem fogunk nem dolgozni, hanem annál inkább, mert mi nem ómiatta dolgozunk, se nem énmiattam, hanem azért, mert ez a hivatásunk. Eszünk ágában sem volt bárminemű olyan csavarokat beletenni egy-egy rendezvénybe, hogy abból neki kellemtelensége legyen.

Folyamatos készenlét

P. A.: *Kolléganőidnek milyen szakmai végzettségük van?*

H. J.: A Dobozi Községi Ház és Könyvtárban – mely intézmény 2012 novembere óta Integrált Községi Szolgáltató Térként is funkcionál – négyen dolgozunk főállásban. Sziromi Kati a helyettesem, az aerobikosok szakoktatója, ő vette át tőlem a stafétát '98-ban. Az aerobik oktatás 33 éve alatt több száz gyermek, fiatal és felnőtt sportolt és sportol ma is rendszeresen. Kati szakértelmének és elkötelezettségének köszönhetően amilyen versenyen csak lehetett, mindenhol részt vettek. Megszámlálhatatlanul sok érem tulajdonosai a dobozi

dolgozunk és ők is beállnak a csapatba. Aki ezt nem tudja vállalni, az előbb-utóbb úgyis elmegy. Azt gondolom, hogy így van ez máshol is. Mint annyi minden mást, ezt a szakmát is csak szívvel-lélekkel lehet és érdemes művelni.

A falu csodái

P. A.: *Úgy tudom, az intézményben minden hónapban van egy olyan hét, amikor azoknak csináltak programot, akik ritkábban, csak alkalmanként járnak a művelődési házba?*

H. J.: A kulturális hétnek van egy csattanója, ezek tematikus programok, amikor olyanok is bejönnek, akik ritka vendégek, és akkor rácsodálkoznak, mi minden történik a házban. Például a jelenlegi faluvezetés, akik eddig nem voltak a látogatóink sorában, de most már illik megjelenniük, és rájöttek, hogy mennyi minden történik a házban. Most már rendszeresen itt vannak a mi közösségeinkben.

P. A.: *Mivel foglalkoznak az emberek, miből élnek?*

H. J.: Békéscsabán, Gyulán nagyon sokan dolgoznak, gyárakban, kórházakban, boltokban, szolgáltatóknál. Dobozon az önkormányzat és intézményei a legnagyobb foglalkoztatók. A helyi intézményekben dolgozunk úgy százötvenen és van 265 közmunkásunk. Mezőgazdaságból nagyon kevesen élnek. Már gyakorlatilag üzemünk sincs. Itt a harisnyagyárban hárman dolgoznak összesen.

P. A.: *Önfoglalkoztatók, akik saját maguknak teremtettek munkahelyet, kisebb vállalkozók vannak?*

H. J.: Vannak vállalkozók, de ez nem számottevő. Autoszerelő, asztalos, fodrász, kozmetikus, építőipari vállalkozó, a boltok, kiskocsmák, vendéglátósok dolgoznak.

aerobikosok. Évről-évre nagyon jó csapata van. Most is közel ötvenen aerobikoznak az irányítása alatt. Mindemellett gyönyörűen hímez, szakképzett hímző és oktató is, a dobozi Nefelejcs hímző szakkör vezetője. Szakképzettség nélkül, csak szívjóságból, elkötelezettségből vezeti az ifúsági korosztályból összeállt néptánc csoportunkat is. Neki sportedzői végzettsége van, és ő is tanító. Még nincs nyelvvizsgája, ezért nincs diplomája. Óréné Szabó Erzsike könyvtáros asszisztens kolléganő is nyelvvizsgára készül, ez hiányzik az informatikus-könyvtáros diplomájához. Szenzációs szakember: szívvel-lélekkel végzi a munkáját, minden továbbképzésen részt vesz, könyveket, digitális tudástartalmakat népszerűsítő rendezvényeket szervez minden korosztálynak, biblioterápiás és meseterápiás foglalkozásokat tart hátrányos helyzetű gyerekeknek. Mindkettőjüket segítenünk kell, hogy letegyék a nyelvvizsgát, és akkor föllélegezhetünk. Tobainé Vali, amikor még a könyvtár különálló intézmény volt, ő ott volt takarító, most adattáras, minden. Fiatal kora ellenére rengeteg tapasztalata van, rátermett, gyakorlatias, annyi mindent rábízhatok! Rendezvényfotós, anyagbeszerző, dokumentál, archivál, a facebook oldalunkat gondozza, a rendezvényszervezésben, közösségfejlesztésben nélkül-

lözhetetlen, és nem utolsó sorban mindig vidám. Ő a negyedik „szakemberünk”.

P. A.: *Azért kérdeztem meg, hogy van-e szakképzettségük a munkatársaknak, mert érdekel, hogy te, mint egy nagyobb község művelődési házában igazgatója, miként látod: milyen elméleti felkészültségre van szükség, ami segítséget ad a gyakorlati munkához. Mi a kíváncságot a te szememben egy érkező kollégával szemben? Mit tudjon, mihez értsen? Hogyan választod ki és veszed fel őket?*

H. J.: Fontosnak tartom az elméleti felkészültséget, szakképzettséget, de a mi példánkban kiindulva, és a 33 éves tapasztalatom alapján ki merem jelenteni, hogy nem minden esetben meghatározó. Szakképzett igazgatók, pályatársak mellett dolgoztam kezdőként, gyakorló szakemberként sok kolléga sorsát ismertem meg a település határain túl is, akik rövid ideig bírták a népművelő életet. Esti programok, hétvégi rendezvények, piros betűs ünnepek a család nélkül, nem mindenki bírja a folyamatos készenlétet. Láttam pályatársakat tönkremenni, családokat szétesni, mert nem tudtak eleget tenni az elvárásoknak. Dobozon azok a kollégák maradnak meg a szakmának, akik rövid idő alatt megérik, hogy mi itt néhányan milyen lelkesedéssel

P. A.: *Tagja vagy a képviselő-tesületnek is. Milyen programjai vannak a falunak a megmaradásra, a megerősödéssre?*

H. J.: Nagyon büszkék vagyunk a helyi értékeinkre. Doboz a Kettős-Körös partján fekszik. Van egy csodálatos Szanazugunk a Fekete-és a Fehér-Körös összefolyásánál, egy szabadstrandunk, kempingünk, kiépített üdülőterületünk a vízi sportok szerelmeseinek, a horgászok nagy öröme. Erdeinkben sokan vadásznak, gyógynövényeket, gombákat gyűjtenek, túraútvonalainkon kirándulnak a Sámson várához, a horgásztavainkban jókora halakat fognak, természeti szépségeinkben sokan gyönyörködnek. Nem is csoda, hogy Dr. Oláh Andornak, a híres orvosnak, népi gyógyásznak is megtetszett a falu és több éven át itt gyógyította az embereket. A Wenckheimék öröksége is a mienk, az ősfás kastélypark a hídjával, ahogy mondják, a falu két csodájával, a Szent Kereszt kápolnával és kriptával, a szoborparkkal, az Ybl Miklós tervezte silótornyos magtárral. Nagyon sok népi kézművesünk van hála Istennek, egy tucat kismesterséget tudunk bemutatni, megtanítani a felnövekvő nemzedéknek, az érdeklődőknek a Leader-programnak köszönhetően. A Széchy Emlékház, a helytörténeti gyűjtemény, az alkotóház, a kemencés udvar is ennek a programnak köszönhető. Jól működő intézményeink, civil szervezeteink

minden esetben összefogva, sok önkéntessel teszik a dolgukat azért, hogy az itt élők élete egyre örömelebb, tartalmasabb és gondtalanabb legyen.

Egyedien, ökotudatosan

P. A.: *Hogyan látod, a falu fölke-szült a befektetői tőke fogadására? A turistákat valóban el tudjátok látni sokszínnű kínálattal?*

H. J.: Azt gondolom, hogy igen. Amikor megtudjuk, hogy jön egy turistacsoport, össze tudunk fogni. A turisztikai kínálatot nyújtó szereplők ismerik egymást, a jó kapcsolati hálón keresztül azonnal értesíteni tudjuk az érintetteket. Ez a gyakorlatban már működik. Természetesen, mint mindent, ezt is lehet és kell is folyamatosan fejleszteni, de annyi a lehetőség! Ötletünk ezernyi! És napról-napra egyre több ötletből lesz valóság. A befektetői tőke fogadásával kapcsolatban azt mondom, bár jönne, biztos, hogy mindenre megtalálnánk a megoldást!

P. A.: *Miben tud a művelődési ház, a könyvtár segítséget adni a falu fejlődéséhez?*

H. J.: Felnőttképzéseket szervezünk, illetve folyamatosan helyszínt biztosítunk azokhoz. Szakembereket hívunk előadásokat tartani különféle témákban, a vi-

dékfejlesztés, a helyi gazdaság fejlesztése, a helyi értéktár bővítése, a környezettudatos vidéki élet, az ökotudatos létezés a mindennapjainkat áthatja, klubokban, szakköri foglalkozásokon együtt gondolkodunk, tudásmegosztást, tapasztalatcserét ösztönző rendezvényeket szervezünk, felhívjuk a látogatók figyelmét az aktuális pályázatokra, jó példákat bemutatva ötleteket adunk a pályakezdő fiataloknak, gazdáknak, kezdő vállalkozóknak. Részt veszünk országos versenyeken, játékokban. A Herman Ottó Intézet által meghirdetett Zöld IKSZT játék idei nyertese a mi intézményünk lett, büszkén vettünk részt a Föld Napján a díjátadó ünnepeken. A kiírásnak megfelelően, a programsorozat első helyezettje a Herman Ottó Intézettel együttműködve készítheti el a saját értékelését, továbbá a felmért értékeket népszerűsítő kisfilmet. Az intézet szakemberei Dobozra utaztak, együtt töltöttünk velük két felejthetetlen napot, az értékelés megtörtént, készül a dobozi értékeket bemutató kisfilm. Évről-évre egyre több folyamatot indítunk el, és ennek mindig van eredménye. Egy nagyon egyszerű dolgot vegyünk alapul: amikor eldöntöttük, hogy a falunapnak nevet adunk, azért döntöttünk a méz mellett, mert a méhészet a történelmi múltunkban gyökerezik, az ökotudatos létezés eleme, mert a hagyományos gazdálkodást, a természet közelséget, az egészséges táplálkozást szimbolizálja. A disznópásztorkodás is a múltunk ősi szakmája, de már annyi településen főznek pörköltet a falunapon, hogy mi szerettünk volna valami olyannal előrukkolni, ami nincs is annyira a köztudatban. Ha a kíváncsi természetűek utánajárnak a könyvekben, mi a helytörténeti vetélkedőkön ezt mindig felidézzük, továbbtanítjuk, továbbadjuk a helyieknek, az idelátogatóknak, egyre többen büszkék leszünk a dobozi

mézre. Úgy indultunk el, hogy három méhészt tevékenykedett Dobozon. A Dobozói Mézes Fesztivál hatására minden évben eggyel több méhésztől szerzünk tudomást. Meghatottan hallgattam az egyik fiatal méhésztörténetét, aki az első fesztiválon döntötte el, hogy méhészkedni fog. Leader pályázaton nyert hozzá támogatást is, profi módon fejleszti a fajtamézet, ma a méhészetből él az egész család. Ez is azt mutatja, ha valamit elkezdünk, ha az egy jó ügy, mert ebben az esetben egészséges dolgot, ráadásul hungarikumot méltatunk ezeken a rendezvényeken, akkor az emberek ezt megérik és csatlakoznak hozzá. Azt gondolom, előbb-utóbb elérjük azt, hogy lesz például egy savanyító üzemünk, ahol sokan fognak dolgozni. És a helyi termékek polcán a méz, a lekvár, a szörp, a befőtt, a sajt mellett ott fognak sorakozni a savanyúságok is, ez mind vonzerő lehet. Biztosra veszem, ha ezen az úton haladunk, akkor évről-évre egyre több és több érték lesz a településen. És ahol sok érték van, oda egyre több turista fog érkezni.

Kamrák kincsei

P. A.: *A helyiek kezdik felfedezni a helyi értékeket?*

H. J.: Igen, így van. Minden rendezvényünkben – ezek a havi tematikus rendezvények – egy nap kifejezetten a helyi értékeknek a bemutatásáról, a helyi értékeket előállító emberek méltatásáról szól. Házi süteményeket, sajtokat, gyógyteákat... – és még sorolhatnám – kínálunk a vendégeinknek. A „dobozói kamrák kincseit”. Tesszük ezt folyamatosan, céltudatosan, mert tudjuk, ez egy hosszú út, hogy ott legyen mindenki tudatában. Ne az legyen, hogy menjünk a nagyáruházba, Békéscsabára bevásárolni, hanem, hogy helyi termékeket vegyünk. Mert az az egészséges, az

való nekünk, nem pedig a megszűről hozott áru. Ezeket az elveket tudatosan beépítjük a rendezvényekbe.

P. A.: *Ahogy idefelé jöttem, a buszmegálló mellett biciklik tömegét láttam, ami igazolja, amit előbb mondtál, hogy sokan elmennek Csabára, vagy Gyulára dolgozni. Ők, akik eljárnak, délután vagy este, amikor hazaérnek, képesek-e még arra, hogy ünneplőbe öltözve eljőjenek a művelődési ház programjára. Hogyan tudjátok az embereket idecsalogatni?*

H. J.: A gyerekeiken keresztül. Nagyon jó kapcsolatban vagyunk a bölcsődével, az óvodával és az iskolával. Mindegyik intézmény nagyrendezvényei a művelődési ház nagytermében zajlanak, amikor itt vannak a szülők is. Bejönnek, és az együttlét alatt, látva a fotókiállításunkat a rendezvényekről, az attrakciókról, a termékekről, a szolgáltatásainkról, elkezdnek kérdezgetni, beszélgetni. Vagy mi hozzuk szóba, és rögtön meg is mutatjuk, hogy valaki nyugdíjazás után unta magát otthon egyedül, bejött hozzánk, az alkotóházba, azóta száz szőnyeget megszőtt, és most már adja-veszi. Nagyon sok olyan rendezvényt is tartunk, amikor együtt vannak a családok. Tehát a gyerekeken keresztül vezet az út ide, mert ők még itthon vannak. Ahogy felnőnek a gyerekek, bekeverülnek a középiskolákba, onnantól

kezdve nehezebb a dolgunk. A legnagyobb feladatunk azokat a fiatalokat visszacsalogatni, akár egyetem után – és vannak ilyenek, hál' Istennek –, akik azt érzik, hogy ők itt vannak otthon. Ez a legnagyobb munka.

Hazahúzó program

P. A.: *Az előbb említetted, hogy lesz – talán holnap-, hazahúzó programotok. Ez mit jelent?*

H. J.: Ez azt jelenti, hogy jön egy televíziós stáb és kisfilmet készítenek a településről. Az elszármazott doboziaknak, akik majd megnézik ezt a műsort, megdobban a szívük, és azt mondják, hogy menjünk haza! Mert ebben a kisfilmben anynyi mindent láttatunk! És nagyon komoly húzóerő az, amikor a szülőfalunkról adnak műsort a tévében. Ezt akkor fedeztük föl, amikor készítettünk Dobozról egy nagyon szép, 10-15 perces kisfilmet, és ezt levetítettük még úgy a kezdet kezdetén, az egyik falunapon. És sorra jöttek oda az emberek, hogy Julika, hát mi nem is gondoltuk, hogy ilyen szép helyen lakunk, ez csodálatos! Megértettük, ahol élünk, azt mi nem úgy látjuk, mint egy kívülálló. Akik hazajönnek például a Mézes Fesztiválra, vagy a Szent Mihály napi tűzgyújtásra, azért jönnek haza, mert látják az internetre feltett képeinken, hogy milyen szép a hely, hangulatos a

rendezvény, mennyien ott vagyunk. Kicsi lépések ezek, de tudom, hogy a módszer működik.

P. A.: *Nagyon sok közösségek van, olvasható, látható a honlapotokon. Hány ember tartozik ide? Fiatalok, gyerekek, felnőttek?*

H. J.: Azt szoktuk mondani, hogy annyian, ahány nap van egy évben. Átlagot mondom, mert nyilván, amikor véget érnek a nyári táborok, ott mindig van egy hét szuszszanas, de azt mondom, hogy 300-400 közötti ember megfordul az intézményben naponta. Mert annyi csoportunk, rendezvényünk, annyi bejárónk, önkéntesünk van, annyi ügyet szoktunk intézni emberekkel nap mint nap. Zajlik az élet. Minden helyi intézménnyel jó a kapcsolatunk, így a Gondozási Központtal is. Velem együtt felnövő kolléganő az intézményvezető, összedolgozunk. Már ott is szőnek, kosarat fonnak, hímeznek az idősek. Összejárunk, a nagymama találkozik az unokával a föllépéseken, műsoros előadásokon. Mi is megyünk hozzájuk, szükség nekik a könyveket, visszük a gyerekeket műsort adni. Mindennek az a lényege, hogy becsüljük és segítjük egymás munkáját, bármikor számíthatunk egymásra, és ebből csak jó dolog születik.

P. A.: *Azt szokták mondani, hogy az egyik legfontosabb társadalmi tőke az emberek egymás közötti bizalma, ti ezt szolgáljátok?*

H. J.: Ebben hiszünk. Ez mindennek a lényege.

Szeretettel, önzetlenül

P. A.: *Az imént a képviselő-testületi munkáról beszélgettünk, ott óhatatlan, hogy egyes döntéseknél konfrontálódj más érdekekkel. Előny a képviselőség, vagy hátrányt jelent a népművelőnek, az intézményvezetőnek?*

H. J.: 1994 óta vagyok a képviselő-testület tagja. De egy kezemen meg tudom számolni, hogy hány ilyen problémás döntés volt. Soha nem kérek olyasmit, amit lehetetlen teljesíteni. A dolgokat gyakran nem pénzzel lehet megoldani. Csinaltunk mi nagyszerű rendezvényeket addig is, míg nem volt ennyi pályázati pénz. De nagyon jó, ha van pénz, mert akkor rá tudunk menni a minőségre, akkor tudunk hívni olyan előadókat, akiket a szűk hétköznapiakban nem tudunk megfizetni. Hál' Istennek, mindig a polgármesterek mondták, mint ahogy most is például, hogy föl kell csiszolni a nagyterem parkettáját!

P. A.: *Hányan dolgoztok itt a művelődési házban? Mennyi a költségvetés a két intézményegységgel együtt?*

H. J.: A költségvetésünk 15,2 millió forint. Összesen 23-an dolgozunk, négyen főállásban, két kulturális közfoglalkoztatott mun-

katárssal, a többiek egyéb közfoglalkoztatottak az önkormányzat jóvoltából.

P. A.: *Technikai segítők?*

H. J.: Heten. A többiek belefolyanak a szakmai életbe, mert olyan kvalitásúak.

P. A.: *Foglalkozásokat tartanak gyerekeknek?*

H. J.: Igen. Például van egy hölgymost, aki sok éven át a szanazugi tábort vezette, nagyon ért a dokumentumokhoz, szeretet papírozni, hál' Istennek. Tapasztalt, megbízható, segítőkész. Szereti a gyereket, nagyon sikeres múzeumpedagógiai foglalkozásokat tart nekik. A Népművészeti Egyesületünk tagja, nagyon finom házi sajtókat készít, remélem, hogy örökre kötődni fog hozzánk! Most jár nyelvtanfolyamra ő is, kell a szociális munkás diplomájához a nyelvvizsga.

P. A.: *Nyilván már nem költözik el soha.*

H. J.: Ő már biztosan nem. Nagyon sok nagyszerű embert megtaláltunk, például Sztójkáné Zsanit, ő is úgy jött hozzánk, hogy munkanélküli volt sokáig. Neki azt mondtam, Zsani, roma származású vagy, ennek örülni kell, meg kell találnunk, hogy mi a te utad. Nagyon szereti a gyerekeket, tud táncolni, énekelni. Ő indította el azt a roma tánccsoportot, akikkel már a SZÍN folyóiratban szerepeltünk.

P. A.: *Azt érzem, a te értékrended szerint, itt nálatok, az emberekkel való kapcsolat az egyik legfontosabb.*

H. J.: Hiszen ezért vagyunk. Jót tenni az emberekkel nap mint nap. Szeretettel, örömmel, önzetlenül. Ez a legfontosabb. „Amit kapsz e világtól, szórjad szét, hova vinnéd el?” Demjén Rózi dalszövege a mottóm. Emellé nyilván hozzátanuljuk a szakmát. Én nagyon szeretek tanulni, minden tanfolya-

mon ott voltam, és vagyok, mert minden érdekel. Koszecz Sanyival, a békési Kecskeméti Gábor Kulturális Központ vezetőjével, ha kell, leülök egy napig beszélgetni a digitális kultúráról, mert tudom, hogy ez a jövő. De mi itt még máshogy éljük meg ezeket a dolgokat. És amikor jöttek a fiatalok – az első körben 10 kulturális közfoglalkoztatottunk volt –, akik szenzációs aggyal rendelkeztek, sokat változtattak rajtunk.

Alkotva, átörökítve

P. A.: *Említetted már, hogy a néptáncot tanítottad. Úgy tudom, tárgyalakotással is foglalkozol?*

H. J.: Igen. Gyékény-, szalma-, csuhé tárgykészítő és oktató is vagyok. Több évig alkottam, de most is, ha a helyzet úgy kívánja, ezzel is foglalkozom, kézműves szakkört vezetek, mézeskalácsot készítek. Alkotok, de kevesebbet, mint amennyit szeretnék.

P. A.: *Nekünk az a dolgunk, hogy megtaláljuk az embereket és átadjuk nekik ezt a lehetőséget. A háttérben kell dolgoznunk, ott kell alkotnunk.*

H. J.: Alkotó vagyok, ezért végeztem a tanítóképzőben rajzszakon. Nagyon szeretem a gyerekeket, ezért lettem pedagógus. De tudtam, hogy a népművelő hivatás mindezt megadja nekem. Ha akarok, alkotok, ha akarok, gyerekekkel foglalkozom. Íz-varázs szakkört vezettem, amiben kiélhettem a gasztronómiai hagyományokhoz való kötődésem. Minden alkalommal egy-egy népművészeti egyesület tag hozta a kézműves remekét és a kedvenc ételét, amit megfőztünk a gyerekekkel. Valami csoda volt. A végén megvolt az a bizonyos rituálé, amikor leültünk és megettük, amit együtt elkészítettünk. Ezek szenzációs alkalmak voltak arra, hogy a generációk találkozzanak, amikor átörökítettük a hagyományt, nem nyögvenyelősen, hanem családiasan.

P. A.: *Tagja vagy a helyi és a Békés Megyei Népművészeti Egyesületnek?*

H. J.: Tagja vagyok mindkét egyesületnek. A Dobozi Népművészeti Egyesület elnökeként büszke vagyok arra, hogy elértük azt, hogy alkotóházban működhetünk, hogy nagyon sok felnőttet, gyermeket tanítottunk és tanítunk a kézműves szakmákra. Már ötvenöten vagyunk tagok, és a megye nagyon sok településén jól ismernek ben-

nünket. Működünk folyamatosan, most már összefogva a helyi érték-tárral. A helyi értéktár bizottság elnökletemmel alakult meg, ez is szívügyem. A másik szívem csücske, az ökotudatos életmód, a környezettudatos vidéki élet. Mindenkinek azt mondom, hogy az tesz jót, aki minden évben elültet egy fát. Fák nélkül sokkal elviselhetlenebb lesz majd az élet. És ezen túl, van nekünk egy dr. Oláh Andorunk, akitől nagyon sok mindent tanult még Szabó Gyuri bácsi, a híres bükki füves ember is.

P. A.: *Kötődik Doboz községhez?*

H. J.: Oláh Andor több mint egy évtizedig volt itt körzeti orvos. Könyveiből átadjuk a tudást. Van a Népművészeti Egyesületben egy hölgy, aki kifejezetten erre a területre állt rá. Nagyon szívesen foglalkozik a népi gyógyászzal és minden alkalommal visszük őt és a gyógyteákat is, ezeket folyamatosan bemutatjuk, kóstoltatjuk. Gyógynövényes kertünk van a Széchy házban. Ez olyan terület a hagyományok átadása mellett, amit szeretnénk örökül hagyni.

P. A.: *Te még fiatal vagy, még nem hagyjuk örökül a dolgokat, még csináljuk, ameddig bírjuk.*

H. J.: Bízom benne, hogy sokáig bírjuk. Annyi még a tennivaló!

HIDVÉGI JULIANNA (Gyula, 1962.) tanító, kulturális menedzser, gyékény-, szalma-, csuhé tárgykészítő és népi játék- és kismesterség oktató. Felsőfokú tanulmányait a Debreceni Tanítóképző Főiskolán, valamint a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán végezte. 33 éve dolgozik a Dobozi Községi Ház és Könyvtárban, 19 éve az intézmény igazgatója. A 2009-ben alakult Dobozi Népművészeti Egyesület alapító tagja és elnöke. 2010-től a Békés Megyei Népművészeti Egyesület tagja. Fesztiválszervező és több Európai Unió pályázat projektmenedzsere. 2014 óta a Dobozi Értéktár Bizottság elnöke. 2007-ben Wlassics Gyula, 2016-ban Bessenyei György-díjban részesült.

POLYÁK ALBERT népművelő – könyvtáros, közösségfejlesztő, közművelődési és felnőttképzési szakértő. Szakmai munkáját Lakiteleken kezdte, majd Tiszaal páron és Tiszakécskén volt művelődési központ igazgató. 1992-től 2013-ig a Bács-Kiskun Megyei Közművelődési Intézet főtanácsosa. Több sikeres helyi és térségi társadalomfejlesztő programot kezdeményezett és azok megvalósításában vett részt. 1992 óta szakmai képzéseken, továbbképzéseken tanít. Közművelődési és felnőttképzési szakértő, 2005-től 2010-ig regionális vezető szakfelügyelő, 2011-től 2013-ig FAT tag. 2013. november 1-től a Művelődési Intézet szakmai igazgatója, 2015. március 1-től 2016. június 30-ig az intézmény megbízott főigazgatója, jelenleg a Művelődési Intézet főigazgatói tanácsadója. Szakmai munkáját Kiváló Népművelő címmel, Wlassics Gyula-díjjal, Bessenyei György-díjjal, MI-OSZ Ezüstgyűrű-díjjal és Címzetes főiskolai tanár címmel méltatták.